

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 22424-07-09
12 באפריל 2013

לפני כב' השופטת דלית גילה

התובע:

סעיד כנעאן

ע"י ב"כ עוה"ד סלים וקים ואח'

הנתבעת:

מפעל מתכת חניתה בע"מ

ע"י ב"כ עוה"ד דפנה שמואלביץ ואח'

החלטה

בהליך שלפנינו הסתיימה פרשת התביעה ביום 17.5.12 ונקבעה ישיבת המשך, לחקירת שני המצהירים מטעם הנתבעת. בהחלטות קודמות [מיום 17.7.12 ומיום 24.7.12], החלטתי, כי חקירתו של אחד מהם - מר צ'ו, שהוא אזרח סינגפורי המתגורר בסין - תבוצע בדרך של וידאו קונפרנס (להלן: **וידאו**); קביעה שבוטלה ע"י בית-הדין הארצי לעבודה, בפסק-דין מיום 17.1.13, בו הוכרעו עוד נושאים [ע"ע 36731-09-12 (להלן: **פסה"ד בערעור**)].

ביום 27.2.13 אמורה היתה להתקיים ישיבה לסיום ההוכחות וביום 12.2.13, בעקבות פסה"ד בערעור, הגישה הנתבעת בקשה חדשה, לגביית עדותו של מר צ'ו באמצעות וידאו, וכן לדחיית מועד ההוכחות, לאור שינוי נסיבות - העובדה שמר צ'ו אינו עוד בקשרי עבודה עם הנתבעת והוא נדרש ע"י מקום עבודתו החדש להיות בנסיעת עסקים בארה"ב ולא יוכל להשתתף בדיון ההוכחות במועד הקבוע, אף לא בוידאו.

בתגובתו, מיום 20.2.13, הודיע התובע, כי הוא מתנגד בתוקף לגביית עדותו של מר צ'ו באמצעות וידאו; התנגדו אף לדחיית מועד ההוכחות, משום שנקבע לפני זמן רב, יחד עם זאת הוסיפו, כי במידה שניתר לבקשה שלא לשמוע את חקירתו של מר צ'ו במועד הקבוע, מתנגד התובע לפיצול חקירת עדי הנתבעת לשני מועדים שונים, מחשש לתיאום גרסאות שיפגעו בחקירה הנגדית וישבשו הליכי משפט ועל כן, עומד התובע "על זכותו לחקור את שני עדי הנתבעת ברצף באותו דיון." [ס' 35 לתגובה מטעם התובע]; לפיכך, ביקשו - כבקשה חלופית - כי ככל שיותר למר צ'ו לא להעיד במועד האמור, ידחה הדיון ויחקרו שני עדי הנתבעת באותו יום.

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 22424-07-09
12 באפריל 2013

בהחלטה מיום **21.2.13** הובהר, שאין לבעל-דין "זכות קנויה" לחקור את עדי הצד השני במועד אחד; עם זאת, נוכח הקשיים האובייקטיביים להשתתפותו של מר צ'ו במועד הקבוע וכדי להתחשב בבקשת התובע - בוטלה ישיבת ההוכחות. נותר להכריע, אפוא, האם יש הצדקה שבמועד החדש שייקבע, ייחקר מר צ'ו באמצעות וידאו ולא באולם בית-הדין, מול התובע.

במסגרת הדיון בערעור, הוזכר, כי הותוו בפסיקה שלושה תנאים, לצורך אישור גביית עדות של עד הנמצא בחו"ל, בוידאו, והם: א) שהבקשה הוגשה בתום לב; ב) שהעדות רלבנטיות; ג) שיש סיבה טובה המונעת את התייצבותו של העד. במקרה שלפנינו, בדיון בערעור יצאו מהנחה, כי שני התנאים הראשונים קוימו.

נדון התנאי השלישי ונקבע, שלא התקיימה סיבה טובה שמנעה את התייצבותו של מר צ'ו למתן עדות בארץ, במועד שנקבע.

בד בבד, צוינו ע"י בית-הדין הארצי התפתחויות שחלו מאז שניתנה רשות הערעור על החלטות בית-דין זה, שכן, ביום **22.11.12** הודיעה הנתבעת, שמר צ'ו הודיע על סיום עבודתו בחברה עמה היתה קשורה והתחיל לעבוד בחברה אחרת, לכן, לא יוכל להיות נוכח בדיון שנקבע לחודש **2/13**, אבל, הוא הסכים למתן עדותו בוידאו.

הנתבעת הודיעה לבית-הדין הארצי, שאין בידיה אמצעים לחייב את מר צ'ו להתייצב לדיון אצלנו והוצע לצדדים לשקול הסדר דיוני מסוים [ס' 26 לפסה"ד בערעור], אולם, נוכח עמדות הצדדים, כמפורט בהמשך פסה"ד, ניתן פסה"ד בערעור, תוך שנאמר בו, כי ההכרעה היא על פי המצב העובדתי כפי שהיה בפנינו, בשעתו, ומצא ביטוי בהחלטות מושא הערעור, ואין בה כדי למנוע מהנתבעת לפנות פעם נוספת בבקשה להתיר את גביית העדות בוידאו, עקב שינוי הנסיבות, בצירוף תצהירים של מר צ'ו ושל גורם מוסמך בנתבעת [ס' 29, שם].

טוענת הנתבעת - כי במסגרת פסה"ד בערעור, לא דן בית-הדין הארצי, במכוון, בשינוי הנסיבות, ואלה הובאו שוב בבקשה הנוכחית - בתצהיר נוסף של מר צ'ו [באנגלית ובתרגום לעברית], ועוד תצהיר של מר רונן ברקוביץ', מנהל משאבי אנוש בנתבעת;

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 22424-07-09
12 באפריל 2013

שניהם מתייחסים לסרוב מר צ'ו להגיע שוב לישראל, לשם חקירה בתיק זה. טענתו של מר צ'ו, אותה מסר למר ברקוביץ' היא, בתמצית, כי ביום 30.11.12 הפסיק לעבוד בחברת קנמטל, אשר היא והנתבעת באותה "קבוצה", ועבר לעבוד בחברה שאינה קשורה אליהן כלל [חב' ESAB]. במקום עבודתו החדש מר צ'ו חסר ניסיון, אין באפשרותו לקחת חופשה של 4 ימים לצורך הגעה נוספת לישראל ואינו מוכן לסכן את העסקתו לשם כך; מר צ'ו חזר על העובדות הנוגעות להתייצבותו בבית-דין זה, לשיבה בה לא ניתן היה לחוקרו, עקב התקלה בזימון המתורגמן, על כך שנאלץ להפסיד בשל כך 4 ימי עבודה ושובשה עבודתו ועבודתם של העובדים איתו, כמו גם נגרמו עלויות רבות לחברה, והוסיף והבהיר, כי נכון למועד מסירת התצהיר, היה גם "מצב לחימה" בישראל, בחודש 11/12, אשר הפחית בצורה ניכרת את מוכנותו והסכמת משפחתו שישע לישראל. מר צ'ו הזכיר את הכבוד שחלק לערכאות המשפט בישראל, עת חתם על תצהיר בקונסוליה הישראלית בשנחאי ובא להחקר עליו בשיבה קודמת, כאשר זמנו בוזבז על לא עוול בכפו, והוסיף והביע נכונות להקדיש את הזמן הדרוש לחקירה בוידאו, מתוך נאמנות לחברה בה עבד בשנים האחרונות ואמונה מלאה בנכונות תצהירו. מר ברקוביץ' אישר מצידו את תמונת המצב העובדתית הניל, תוך הדגשה, כי מר צ'ו אינו עובד הנתבעת - אף לא היה במעמד זה בעבר, עת עבד "בחברת האס" של הנתבעת - אך, נערכו שיחות עימו ועם היועצים המשפטיים של חברת האס, לבחינת האפשרות שיגיע להעיד בארץ למרות שעזב את החברה, ברם, התברר שהוא מסרב לכך ולנתבעת אין אמצעים לכפות עליו להתייצב בישראל.

בתגובה מטעם התובע, חזרו על הטעמים העקרוניים נגד העדת עד מחוץ למסגרת של אולם בית-הדין, כפי שעלו בפסיקה ובבקשות קודמות; לטעמים - כל החלטה על עדות בוידאו תפגע בסיכויי הוכחת התביעה [ס' 10 לתגובה].

כמו כן, טענו שבקשה זו מוגשת שלא בתום לב, מאחר שאין אפשרות לחקור את מר צ'ו על טענתו, שהחליף מקום עבודה, ויש חשש לקנוניה, שכן, לא סביר שעזב במפתיע, מה גם, שהתובע הציע, במהלך הדיון בבית-הדין הארצי, לגבות עדות מוקדמת של מר צ'ו, טרם שהחליף עבודה, לטענתו, והנתבעת התעלמה מכך.

עוד סבורים, שיש טעם לפגם במועד הגשת הבקשה, כאשר פסה"ד בערעור ניתן ביום 17.1.13 והבקשה הוגשה רק ביום 12.2.13.

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 22424-07-09
12 באפריל 2013

בטיעון אחרון זה כיוונו, להבנתי, כנגד הבקשה לשינוי מועד הדיון (27.2.13), אך, משהטעם היה שמר צ'ו משתתף בכנס בארה"ב ולכן לא יוכל להיות זמין - תאריך הגשת הבקשה לא שינה זאת, והדיון נדחה, כמצויין לעיל, מתוך התחשבות בבקשת התובע לחקור את שני עדי הנתבעת במועד אחד. משנושא שינוי מקום העבודה של מר צ'ו הועלה בפני בית-הדין הארצי, והוזכר בפסה"ד בערעור, אני דוחה את הטיעון הגורס, שעובדה זו נטענה בחוסר תום לב, אף ללא צורך בחקירת המצהירים.

חזרנו לשאלה - האם לפנינו "סיבה טובה" לאי התייצבות מר צ'ו לחקירה בישראל ולבקשת הנתבעת לאפשר את חקירתו בוידאו. אמנם, נקבע בפסה"ד בערעור, כי אי הנוחות הכרוכה בהגעה מסין למתן עדות בישראל וההוצאות הכרוכות בכך אינן עולות כדי "סיבה טובה", המונעת התייצבות לעדות כאן [ס' 38 לפסה"ד בערעור], אבל - הנה זה מתוך הנחה, כי "מדובר בעובד של המעסיק" (שם). חשוב להזכיר, כי מר צ'ו אינו בעל הדין בענייננו, וגם אם ניתן היה בעבר לראותו כמי שקשור בקשרי עבודה עם הנתבעת - לא עובד שלה - במצב הנוכחי, לפי תצהירו, שאין סיבה לפקפק בו, כאשר הוא נוקב בשם החברה החדשה אצלה החל לעבוד, אין מדובר בעובד של הנתבעת.

לטעמי, מדובר בשינוי מצב מהותי וכעת סרובו של העד, שעדותו נדרשת בשל טענות שמטיח בו התובע על יחסים מהעבר, להגיע שוב לישראל, עקב הטרחה הרבה שיש בכך, מבחינתו, וחששו הסובייקטיבי בעוד שהנתבעת אינה יכולה לחייבו להעדיף את האינטרס שלה - יש בהם כדי "סיבה טובה" להתיר העדתו באמצעות וידאו. בהחלט ניתן להבין אדם שאינו רוצה להיגרר שוב 4 ימים בטיסות הלך ושוב על פני הגלובוס, לצורך חקירה על תצהיר, שתימשך כשעה קלה. במיוחד, כאשר מדובר באדם שכבר השקיע זמן בניסיון להיחקר לפנינו, הן בעת שמסר תצהירים בקונסוליה בשנחאי ועת כאשר הגיע אלינו לעדות לפני כשנה, ולא נשמע, שלא באשמתו, והיום יש לו בוס אחר ואינו מחוייב עוד, כבעבר, לגורם שהגיש את תצהירו והזמין אותו לחקירה נגדית עליו.

בתי המשפט חוזרים ומציינים בפסיקותיהם את ההתפתחות הטכנולוגית המרשימה בתחום זה,¹ ואנו נוכל להוסיף, כי בשנה שחלפה - מאז דחיית הישיבה לסיום ההוכחות, גם מטעמי התובע - נמסר לנו שקיימים אמצעים מתאימים להתקנה שירות וידאו בכל אולם, גם בבית-הדין שלנו, ולא רק בביהמ"ש המחוזי, כפי שהיה בעבר.

¹ ראו, למשל - עפ 7900/11 רייפמן נ' מ.י. (11.2.13), במאגר ממוחשב, דברי כבי' השי' רובינשטיין.

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

ס"ע 22424-07-09
12 באפריל 2013

לו היה המצב נשאר כשהיה, מובן, שהיה עלינו לפעול כפי שנפסק בפסה"ד בערעור, אולם, משעה שמר צ'ו כבר לא קשור עם הנתבעת בקשרי עבודה כלשהם, ועצם העמדתו לחקירה על תצהירו תלויה ברצונו הטוב, ובהתחשב גם בהתפתחות הטכנולוגית, המקרבת עדות בוידאו לעדות הנשמעת בבית-משפט, **זעתי היא, כי יש להתיר את חקירתו של מר צ'ו מרחוק, עם כל הסייגים המוכרים - וכך אני קובעת.**

באחריות באי-כח הנתבעת ליצור בהקדם קשר עם המזכיר הראשי של בית-דין זה, מר יהודה דיקמן, ישירות, על מנת לתאם עמו את אופן התקנת המערכות הטכנולוגיות, שיאפשרו את החקירה בוידאו במועד שייקבע. בין השאר, יהא על הנתבעת לדאוג, כי המערכת שתעמוד לרשותנו תכלול מכשור הולם לשם הצגת מסמכים לעד, או לקבלת תרשומות ממנו, במהלך חקירתו, וככל שניווכח לדעת, כי מתעוררים קשיים, בלתי צפויים - ניתן יהיה להפסיק את החקירה ולקבל החלטה מתאימה להמשך.

המתנתי עם ההחלטה שיתפנה מועד לפני הפגרה; ביום 10.4.13 הופיע לפני בא-כח הנתבעת, בתיק אחר, וביקשתי את עזרתו, לתיאום טלפוני של המשך המשפט, מול משרד באי-כח התובע, אך, לא ניתן היה לקבל תשובה סופית; על כן - נקבעת הישיבה ליום 30.5.13, בשעה 09:00. ככל שהמועד אינו מתאים לב"כ התובע - תוגש לא יאוחר מיום 23.4.13 בקשה מנומקת לשינוי, עם תאריך חלופי, שייבחר בתיאום עם באי-כח הנתבעת מבין שנים אלה: 13.6.13, או 7.7.13, בשעה 09:00 - או בשעה מאוחרת יותר, שתתאים לצדדים. אם לא תהא הסכמה על אחד מהתאריכים הנ"ל נאלץ לקבוע את הישיבה לימים הראשונים של פגרת הקיץ, החל מיום 16.7.13.

לעיון - 24.4.13.

ניתנה היום, 11 באפריל 2013 (ב' באייר תשע"ג), בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.
למועד הנ"ל - על מזכירות בית-הדין לוודא הזמנת מתורגמן מיומו לשפה האנגלית.

דלית גילה, שופטת